

- Velká Fatra bola vyhlásená za národný park 1. apríla 2002.
- Rozloha národného parku je vyše 40 371 ha, pričom až 85 % tvoria lesy.
- Najvyšší vrch je Ostredok – 1 592 m.
- Unikátom Velkej Fatry je najväčší výskyt tisu obyčajného v strednej Európe (chránená drevina, ktorá je znázornená aj v logu národného parku).
- Od roku 1987 je Velká Fatra chránenou vodohospodárskou oblasťou.
- Po vstupe do Európskej únie bola Velká Fatra zaradená do celoeurópskej sústavy chránených území NATURA 2000, ako územie európskeho významu a chránené vtáče územie.

Ťavia skála – bralo medzi bočnými dolinami Malé a Velké Studienky

Tetrov hlucháň

Údaje o minci

Nominálna hodnota: 20 eur
Materiál: Ag 925/1000 Cu 75/1000
Hmotnosť: 33,63 g
Priemer: 40 mm
Hrana: reliéfny nápis OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY , pred ktorým je deliaca značka v tvare štylizovaného kvetu
Náklad: limitovaný náklad maximálne 27 000 ks
Autor návrhu: Roman Lugár
Rytec: Dalibor Schmidt
Výrobca: Mincovňa Kremnica

Na líci mince je uprostred mincového poľa v kompozícii rastlín zobrazený cyklámen fatranský, horec Clusiov a tis obyčajný, typickí predstavitelia flóry národného parku. V pravej hornej časti mince je štátny znak, nad ktorým je umiestnený letopočet 2009. Názov štátu SLOVENSKO je v opise od spodného okraja mince. Značka Mincovne Kremnica „MK“ medzi dvoma razidlami a štylizované iniciály mena a priezviska autora výtvarného návrhu mince Mgr. art. Romana Lugařa sú umiestnené vpravo od zobrazenia kvetu horca Clusiovho.

Na rube mince je uprostred mincového poľa kompozícia letiaceho orla skalného a Kráľovej skaly. Pri hornom okraji mince je označenie nominálnej hodnoty 20 EURO. Názov národného parku NÁRODNÝ PARK VELKÁ FATRA je v opise v spodnej časti mince.

Salamandra škvrnitá

Vydala: © Národná banka Slovenska, jún 2009,
v spolupráci so Správou Národného parku Velká Fatra
Foto: Správa NP Velká Fatra a Dušan Majerník (tetrov)

<http://www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatelske>

Ochrana prírody a krajiny
Národný park Velká Fatra
Strieborná zberateľská minca

Národný park Veľká Fatra leží v severozápadnej časti stredného Slovenska. Na severe je ohraničený dolinou Váhu, na východe susedí s Nízkymi Tatrami, na juhu so Starými horami a Kremnickými vrchmi a na západe s Turčianskou kotlinou. Národný park bol vyhlásený v roku 2002 na výmere vyše 40 371 ha s ochranným pásmom s rozlohou takmer 26 133 ha.

Veľká Fatra patrí medzi najrozsiahlejšie a najtypickejšie jadrové pohoria na Slovensku. Zachovalo sa tu mnohotorvorne prírodné prostredie s množstvom malebných zákutí. Hlavný hrebeň pohoria je tvorený mäkkými horninami, na ktorých voda, vietor, sneh a mráz vymodelovali hladké oblá a mohutné chrbty. Táto časť sa nazýva Hôľna Fatra. Najvyšší vrchol Ostredok dosahuje

Cyklámen fatranský

Tis obyčajný

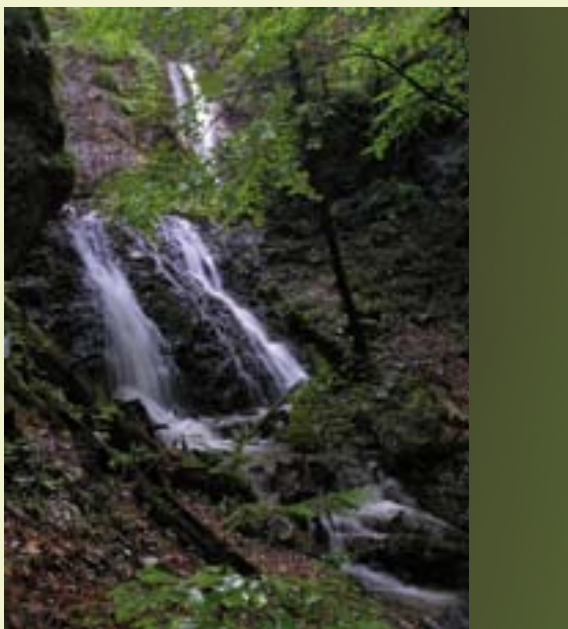
1 592 m. Hlavný hrebeň bol v minulosti umelo odlesnený pre potreby pasenia oviec a dobytky. V súčasnosti sa tu rozprestiera 2 000 ha lúk a pasienkov so vzácnymi druhmi rastlín a živočíchov, najmä hmyzu. Odlesnenie však prinieslo so sebou aj negatívne javy – nadmerné tvorenie lavín a silnú eróziu.

Veľká Fatra je vďaka bohatým zásobám čistej vody od roku 1987 vyhlásená za chránenú vodohospodársku oblasť. Je tiež zaradená do celoeurópskej sústavy chránených území NATURA 2000 ako územie európskeho významu a chránené vtáčie územie.

Reliéf časti nazývanej Bralná Fatra je typický krasovými javmi ako skalné steny, veže, okná a kaňonovité doliny. Do tejto časti patria najznámejšie doliny – Gaderská, Blatnická, Belianska a Bystrická. Na území pohoria bolo objavených viac ako 50 jaskýň, ktoré sú významnými zimoviskami netopierov. Jediná sprístupnená je Harmanecká jaskyňa. Najväčší vodopád s výškou takmer 25 m sa nachádza v Suchej doline.

Až 85 % územia pokrývajú lesy. Prevládajú zmiešané smrekovo-jedľovo-bukové lesy s vtrúseným javorom, lipou a jaseňom. Na skalách rastie odolná borovica lesná. Na nedostupných strmých svahoch sa zachovali pôvodné pralesové ekosystémy len málo poznačené ľudskou činnosťou. Unikátom je hojný prirodzený výskyt tisu obyčajného, chránenej dreviny, ktorá je už v európskej prírode zriedkavá a vo Veľkej Fatre dosahuje najväčšie rozšírenie v strednej Európe. Tis obyčajný je preto aj v logu národného parku.

Na území parku sa nachádza viac ako tisíc druhov vyšších rastlín. V lesoch rastie vzácny endemit cyklámen fatranský, ktorý nerastie nikde inde na svete, iba vo Veľkej Fatre a v západnej časti Nízkych Tatier. Svojou krásou zaujmú

Vodopád v Gaderskej doline

Orol skalný

ľalia zlatohlavá, mesačnica trvác, večernica snežná či kortúza Matthioliho. Medzi najkrajšie rastlinné druhy na hôľných lúkach patria šafran heuffelov, veternica narcisokvetá a žltohlav najvyšší. Na skalách a sutinách rastú horec Clusiov, plesniviec alpský, prvosenka holá, poniklec slovenský, soldanelka karpatská, klinčeky a iné.

Hlboké neprístupné lesy poskytujú útočisko mnohým druhom živočíchov. Z poľných druhov je to predovšetkým jelenia zver, diviak a líška. Svoj domov tu našli aj najzaujímavejšie chránené druhy – medveď hnedý, vlk dravý a rys ostrovid. Na skalných stenách hniezdia naše najzaujímavejšie vtáky – dravec orol skalný a sokol sťahovavý, ale aj menšie druhy vtáctva – murárik červenokrídly či skaliar pestrý. Na hornej hranici lesa stále prežívajú naše najzaujímavejšie kurovité vtáky hlucháň obyčajný a tetrov hôľniak. Na skalách sa udomácnil kamzík alpský, ktorý sem bol dovezený po druhej svetovej vojne.

Medzi najobľúbenejšie turistické lokality patrí Gaderská a Blatnická dolina, najvyššie bralá Turčianskej kotliny Tlstá a Ostrá, hlavný hrebeň v oblasti Krížnej, Ostredka a Borišova, Blatnický a Sklabinský hrad a rezervácia ľudovej architektúry osada Vlkolínec, jedinečná lokalita zapísaná do zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Pohľad na Gaderskú dolinu